

ПРЕС КЛИПИНГ

9. фебруар 2018.

НАСЛОВИ

СЕРИЈАЛ "НОВОСТИ" Порезници ћуте о висини дуга (стр.3)

Јача конкуренција и смањење прихода неизбежан сценарио (стр.4)

“Застава оружје” одбија да исплати бонус (стр.6)

Држава прашта сама себи (стр.6)

Бивши радници Жупе траже заостале плате (стр.7)

СЕРИЈАЛ "НОВОСТИ" Порезници ћуте о висини дуга

Како су порески дужници ојадрили грађане и државу (1): За укупни минус из 2014. могли смо да изградимо 2.222 вртића

ИМЕНА су јавна, али не и збир. Пореска управа, после годину и по паузе, поново је, под притиском јавности, објавила списак највећих дужника. И даље, међутим, не открива укупан дуг неплатиша, а он је лако могао да достигне и невероватних - 1.000 милијарди динара. Последњи познати подаци о укупном дугу су још из септембра 2014. године. Тада су порезници од несавесних обвезника потраживали - 694 милијарде динара, пет милијарди евра. Да су, којим чудом, дужници у том моменту платили своје обавезе, досад би никла равно 34 нова моста попут "Пупиновог" у Београду. Дуг би био довољан да се финансира градња невероватних 2.222 вртића ако је репер обданиште саграђено у насељу " Степа Степановић", или 1.111 школа. Шалу на страну, порезници су већ тада знали да је 3,5 милијарди евра ненаплативо. И данас на листи предњаче фирме у стечају. Њихови дугови мере се десетинама милијарди динара појединачно. Годинама се поставља питање зашто порезници на њих уопште и рачунају. Један од бивших директора Пореске управе, Иван Симич, који је на тој функцији био од краја 2012. до краја 2013. године, верује да с крајем стечаја ненаплаћене обавезе треба отписати. - Сматрам да је потребно дугове фирми које су завршиле у стечају најпре смањити за очекивани постотак неплаћања, а по завршетку стечаја, ако нема наплате, тај дуг отписати у целости - каже за "Новости" Симич. - Ако се случајно икада у будућности деси да би се наша нека имовина фирме, код које је завршен стечај, онда би се то књижило међу ванредне приходе из стечаја. Садашњи порески дуг, који обухвата и дуговања фирми које су завршила у стечају и оних код којих је стечај већ завршен, нереалан је. Моје искуство је да се одговорни пре свега боје шта ће неко рећи ако се тај дуг брише из евиденција. И тако се вуче годинама. Слично важи и у случајевима када Пореска управа мора, на основу правноснажних одлука или пресуда, да врати пореским обвезницима одређен износ незаконито наплаћених пореза и то не уради. И то зато што сматра да ће се можда некада нешто десити у њену корист. Због тога могу неке фирме да пропадну. О тим стварима многи не желе или се боје да говоре. Прва, очигледна жртва, неплаћања пореза је држава, односно буџет. Али, иза фирми које годинама послују не плаћајући обавезе за своје раднике, а порези и доприноси су највећи извор дуга, стоје стотине хиљада људи. Они су радећи заправо себи "смањивали" пензију, а због рупа у стажу и одлагали коначан одлазак у њу. Ни тај трошак, међутим, није лако утврдити. На питање "Новости" колико је новца дато за повезивање стажа радника из државних, некадашњих друштвених и фирми у приватизацији, Министарство финансија одговара - да није надлежно. Стари подаци показују да је држава у најмање осам наврата, до 2013. године, повезала стаж за 421.604 радника. И ова интервенција је републичку касу коштала 60 милијарди динара. Надлежни су оштро најављивали да је то једини пут, а скоро сваке наредне године доношен је нови закључак и продужаван рок. На предлог Министарства привреде, Влада је и током 2016. и 2017. одобрила повезивање стажа запосленима у предузећима која су била у реструктурирању. - Према подацима Фонда ПИО, 4.809 запослених, којима послодавац није уплаћивао допринос за ПИО, уплатом 1,16 милијарди динара за повезивање стажа, остварили су пензију - кажу у Министарству привреде. - Поред запослених у субјектима

приватизације који су испунили услов за пензију, повезан је стаж и за 22.936 бивших запослених у субјектима приватизације над којима је стечајни поступак отворен од 2015. године. За ову намену је уплаћено четири милијарде динара. ПОРЕЗНИЦИ се из године у годину хвале све бољом наплатом пореза. Списак дужника и њихове обавезе, у међувремену се - не смањују. - Раст наплате пореза од средине 2014. је чињеница, али треба подсетити да је томе претходило урушавање наплате пореза током 2013. и прве половине 2014. - објашњава Милојко Арсић, професор Економског факултета. - Још постоје препреке за ефикаснију наплату и то због недовољног броја пореских инспектора, неодговарајуће организационе структуре и слабе подршке правосуђа управи. Постоје индиције да се наставља са праксом толерисања неизмиривања пореских обавеза одређених приватних предузећа иза чега, вероватно, стоји корупција и блискост власника са актуелним политичким структурама.

Шта чека Ер Србију после доласка концесионара - компаније Ванси ерпорт

Јача конкуренција и смањење прихода неизбежан сценарио

Пише: Махмуд Бушатлија

Бура коју је, нарочито у стручној јавности, изазвало давање концесије за Аеродром „Никола Тесла“ (АНТ) француској компанији Ванси ерпорт (Винци Аирпортс), још се не стишава. Али, у том контексту важно је и каква судбина чека компанију Ер Србија, која је у већинском власништву државе и ужива посебан третман кад су у питању аеродромске услуге, које готово да и не плаћа. Доласком концесионара, та ситуација ће се променити што значи да ће Ер Србија имати исти третман као и све остале авио-компаније. То ће повећати трошкове пословања, а држава више неће моћи да субвенционише, нити да на било који други начин привилегује своју компанију. Но, и без тога, Ер Србија нема светлу будућност, јер је до сада остваривала профит захваљујући државним субвенцијама, а не изванредним управљачким способностима сувласника – компаније Етихад која, узгред, има озбиљне проблеме у пословању на глобалном нивоу, и још се није изјаснила да ли је заинтересована да продужи уговор о управљању Ер Србијом. За нас би најбоље решење било да своје акције прода солидној европској авио-компанији. С друге стране, уколико концесионар доведе велики број нових компанија, што му је један од најважнијих циљева, то ће повећати конкуренцију и смањити приходе Ер Србији. Тај сценарио је готово изванредно познат имајући у виду да Ванси највише сарађује са нискотарифним авио-превозницима. Ништа мање важно питање је оно које се односи на запослене домаћој авио компанији. Чињеница је да је 350 запослених у Ер Србија већ пребачено у Аеродром „Никола Тесла“ али питање је колико ће њих моћи да остане на својим радним местима, када концесионар преузме Аеродром. Утолико пре, што формирање новог предузећа и пренос имовине и права АНТ у то предузеће, не пружа запосленима ни минимум гаранција утврђених законима. Колективни уговор, који је продужен за три године, односи се искључиво на запослене у АНТ, али не и на запослене у новом предузећу. А с обзиром на то да је концесионар мотивисан искључиво профитом и свака уштеда му је добродошла, то значи да се може рачунати и на смањење броја запослених. Примера ради, на аеродрому Нант, који остварује приближно исти промет путника као АНТ, запослено је између 350 и 400 људи, а остали се изнајмљују, што и наш закон дозвољава. У сваком случају, број запослених ће бити знатно редукован, док ће се они који буду имали среће да задрже своја радна места, суочити са лошијим условима рада, али и нижим примањима. Шта знамо о компанији која се појављује у

улози концесионара? Венси ерпортс, која послује у саставу грађевинске компаније Венси, остварио је у 2016. промет од 1,1 милијарди евра и око 50 милиона профита (запошљава око 10.600 људи). Имајући у виду да ова компанија има концесију над 35 аеродрома, остварени профит је, пропорционално, знатно мањи од 25 милиона евра, колико је профитирао београдски аеродром. Од укупно 35 аеродрома, којим Венси ерпортс управља, осам бележи већи промет путника од Аеродрома „Никола Тесла“, један је имао приближно исти промет, а сви остали су далеко испод промета који је 2016. године остварио АНТ. Промет мањи од 900.000 путника забележио је 21, од укупно 35 аеродрома. Од тога је чак 17 ваздушних лука остварило промет мањи од нишког аеродрома, при чему четири опслужују искључиво мале приватне и пословне авионе. Просечни остварени промет по аеродрому износи око 31,5 милиона евра. Венси ерпортс сарађује са око 250, углавном нискотарифних, компанија које користе његове аеродроме, али број заинтересованих повезивање са АНТ не премашује 200 (у 2016. години, број новостворених линија износио је, у просеку, шест по аеродрому). Треба указати и на то да је пропозицијама тендера прецизирано да понуђач не сме да поседује више од 20 одсто капитала и/или управљачких права у кругу од 450 километара од АНТ. Ванси, власник Ванси ерпорта, има осам одсто удела у компанији Ерпор д Пари (Аеропорт де Парис), која има 20,77 одсто удела и управља аеродромом у Загребу. У јавности се спекулише да је у току процеса прикупљања понуда дошло до редукције радијуса на 400 километара, што је загребачки аеродром избацило из рестриктивне зоне. Без обзира на то да ли је Вансију додељена концесија не водећи притом рачуна о пропозицијама тендера, или је у току прикупљања понуда дошло до промене једног од кључних услова, у корист привилегованог понуђача, овакав приступ међународном тендеру могао би се третирати као трговина политичким утицајем, са свим последицама које могу из тога произаћи. И најзад, искуство говори да концесија, као форма употребе приватне штедње у развоју државне инфраструктуре и јавних објеката, нигде у свету није донела позитивне ефекте, посматрано са становишта јавног интереса коме треба да буде подређена. То потврђују примери из праксе који доказују да концесија није добро решење за развој главног, стратешки позиционираног, аеродрома посебно ако он доноси профит. Готово све најразвијеније државе – чланице ЕУ, имају у својим главним аеродромима већинско, или стопроцентно власништво, а као „афирмисани оператери“ имају концесије, или власништво у аеродромима земаља у развоју и земаља трећег света. Притом треба знати да однос концесионара и авио-компанија није тако идиличан, што не изненађује имајући у виду да је концесионар једино мотивисан максимализацијом профита и стога ће учинити све да смањи своје трошкове и повећа цену услуга. Томе треба додати и упозорење Директората које гласи: „Будите опрезни, досада нисмо видели приватизацију аеродрома која је испунила очекивања матичне државе“!

Неприхватљив сукоб интереса

Занимљиво је указати и на чињеницу да је у поступку избора најповољнијег понуђача за концесију, саветник Аеродрома „Никола Тесла“ била француска консултантска фирма Лазар (Лазард), која је власник акција, али и финансијски саветник компаније Ванси. Имовинско пословне везе те две компаније указују на неприхватљив сукоб интереса, који се огледа у следећем: као саветник Вансија Лазар је у обавези да штити од објављивања пословне и финансијске резултате те компаније, који нису јавно публиковани, што значи да у поступку припреме и реализације тендера та консултантска кућа није морала да предочи све податке, који би били упоредиви са осталим понуђачима. Осим тога, Лазар је могао, и чак био у обавези да Вансију пружи више података него осталим учесницима на тендеру. Ова ситуација може се сматрати грубим пропустом институција које управљају државном имовином и требало би да

штите државне интересе. Бојим се, такође, да то неће проћи незапажено код међународних институција које процењују кантри ризик и кредитни рејтинг земље.

Аутор је саветник за развој и инвестиције

“Застава оружје” одбија да исплати бонус

Руководство и даље одбја да исплати бонус, иако је стрпљење радника већ при крају и на граници је револта, саопштила је Синдикална организација фабрике „Застава оружје“.

У саопштењу се истиче да је тешко објаснити да „успешна фабрика, како је руководство представља, не може да исплати бонус од 25.000 динара на више рата, као што је то урађено у многим привредним субјектима“.

Зараде готово свих радника фабрике су недовољне за основне потребе јер је потрошачка корпа поскупела и сада износи 70.000 динара и све је недостижнија за наше раднике, наглашава Синдикат.

Синдикат оптужује Владу Србије да покушава да минимизира протест радника и не преузима активну улогу „без обзира на велику масовност радника који су учествовали у штрајку“, иако постоји могућност да да дође о даље радикализације протеста.

Због тога што не сносимо кривицу и и нисмо учествовали у урушавању фабрике, не прихватамо могући сценарио да се придружимо армији бивших радника, који су и данас без посла и налазе се испод линије сиромаштва јер су платили цену пљачкашке приватизације предузећа у којима смо радили, наводи се у саопштењу.

Држава прашта сама себи

А. Чукић

Српска предузећа, њих 389, нагомилала су порески дуг од скоро 200 милиона евра, а на списку дужника је немали број фирми на државним јаслама, већ и више српских тајкуна.

Дискриминација у друштву: Порез плаћају они који најмање имају

Београдске дужничке фирме које заузимају готово половину списка, дугују 117 милиона евра, углавном по основу пореза на имовину који грађани морају да плаћају редовно.

Ако не измире, иду затезне камате и казна од 5.000 динара навише, а у крајњем, према речима председнице Асоцијације слободних и независних синдиката Ранке Савић, на врата стижу извршитељи и плене имовину.

Списак објављен на силу

Спискове највећих дужника, како је објавио "Данас", Пореска управа је објавила после њиховог писања и интервенције повереника за информације од јавног значаја Родољуба Шабића.

Стручна јавност се пита зашто се годину и по дана избегавало са давањем на увид јавности тих податка, када је обавеза објављивање на пола године, што је до пре две године и поштовано.

- Држава у неред уводи ред међу грађане. Не преза ни од слања утеривача и не питајући да ли у породици која дугује за неку дажбину ико ради и зарађује. Грађане избацију из станова које продају потом багателно, док партијске чланове и људе блиске њима не дирају - каже она за "Вести", објашњавајући како се спроводи дискриминација у друштву.

То, како додаје, потврђују и дугови фирми у државном власништву, па испада да држава сама себи дугује. Међу таквима је фирма Борба са дугом скоро 17 милиона евра, а мада је у блокади 15 година, према завршном рачуну за 2016. има 70 радника на чије плате је отишло 200.000 евра.

Подаци Града говоре да је у минусу од 163 милиона динара према држави и некада успешна Дирекција за градско земљиште и изградњу, а дужници су и београдски Завод за изградњу и Дирекција за водне путеве.

Обавезе нису измирили ни син власника Делта холдинга Мирослава Мишковића, Марко Мишковић, али и фирме бизнисмена Богољуба Карића, Мирослава Богићевића, Драгана Ђурића, Војина Лазаревића. Међу фудбалским клубовима предњачи ОФК Београд са милион евра, а следе Обилић, Јагодина, Борац из Чачка, Смедерево, али и спортски центри на Врачару, Звездари и Новом Београду.

Српски Закон о порезу је, према речима економског стручњака Милана Ковачевића, релативно добар и носи обавезу да се од сваког на исти начин наплате порези, ако не регуларним путем, онда принудно.

Међутим, како каже, много је случајева непоштовања закона, а као најистуренији пример Ковачевић наводи да Скупштина Србије не усваја завршни рачун буџета.

- Ако може парламент да не поштује закон, онда може да се ради свашта свуда. Тако се арбитражно одлучује ко мора да плати порез, а ко не, па онда усвоје прописе према којима дуг може да се репрограмира, што иде у корист дужника. То виде други, па ни они не плаћају за своје фирме, што је лоше за цео систем и пораст корупције - појашњава овај консултант за инвестиције шта одвлачи иностране инвеститоре и истиче да неред не може да се поправи све док држава не поштује сопствене законе.

Радници на улици

- Ред у држави није могуће увести, ако она није у реду. Нечињењем у неким случајевима, држава, односно власт, наноси већу штету од самог дуга који није плаћен. На пример, држава је жмурила над дуговањима фабрике Гоша из Смедеревске Паланке јер је власник добар са председником Словачке, па је сада фирма у стечају, радници на улици. Ако се стално кроз етар чује да је дуговања могуће избећи, онда ће истим путем кренути и други дужници - каже Ранка Савић.

Бивши радници Жупе траже заостале плате

ИЗВОР: БЕТА

Бивши запослени предузећа АД "Жупа" у стечају, окупили су се у крушевачком Самосталном синдикату и затражили од надлежних да закажу деобно рочиште.

Бивши радници покушавају да наплате заостале плате.

Седамдесетак бивших радника тог предузећа тај је захтев упутило Привредном апелационом суду у Београду, Високом Савету судства, председнику Привредног суда у Краљеву, стечајном судији и стечајном управнику.

Позивајући се на пресуде Привредног суда, Привредног апелационог суда и Нацрт решења за главну деобу, они кажу да могу да наплате 77 одсто својих потраживања.

У време увођења стечаја, у септембру 2014. године је, по ранијим информацијама, стотинак запослених потраживало по 20 плата.

У допису је наведено и да су, уколико се њихов проблем не реши у разумном року, бивши радници спремни да се "организују и јавно искажу незадовољство". Имовина туристичко угоститељског предузећа "Жупа" чији је најважнији објекат био Хотел "Рубин", продата је из стечаја крајем 2015. године за 160 милиона динара.